

MRSA - NA METICILIN ODPORNI STAFILOKOK AUREUS

Uvod

Stafilokok je bakterija, ki je normalno prisotna na koži in sluznicah zdravega človeka. V izjemnih primerih ta bakterija prodre v notranjost telesa in tam povzroči okužbo in posledično bolezen.

MRSA je stafilokok, ki je razvil odpornost proti večini znanih antibiotikov, med njimi je tudi meticilin. Zaradi te odpornosti je zdravljenje okužb z MRSA zelo težavno in dolgotrajno.

Približno 30-40% zdravih ljudi začasno ali stalno nosi stafilokok kot del normalne bakterijske flore. Bakterija največkrat naseljuje nosno žrelno sluznico ter vlažne in poraščene dele kože kot so: pazduhe, dimlje in perianalni predel. Nosilci bakterije nimajo znakov bolezni, so pa resno ogroženi ob poslabšanju zdravstvenega stanja. Stafilokok občasno povzroča okužbe, kot so akne, tur, šen, redkeje pa povzroči pljučnico in vnetje možganskih ovojnic. Za vse te bolezni je bil antibiotik meticilin učinkovito zdravilo, vendar so nekateri bakterijski sevi postali odporni na to zdravilo in razvila se je bakterija MRSA.

Kolonizacija in okužba

O kolonizaciji govorimo takrat, ko je stafilokok naseljen na koži ali sluznicah posameznika in ne povzroča bolezni. Kadar človek zaradi prisotnosti stafilokoka dobi znake bolezni kot so: povišana telesna temperatura, gnojni izcedek iz rane ali pljučnico, govorimo o okužbi, ki jo je potrebno zdraviti.

Kdo zboli za MRSA?

Bolezenska stanja, ki jih povzroči MRSA, običajno nastopijo pri bolnikih v bolnišnicah in negovalnih ustanovah, ki imajo poleg osnovne bolezni pridružene še dejavnike tveganja, kot so: odprte rane, vstavljeni katetri, operativni posegi in pogosto zdravljenje z antibiotiki.

Kako se širi?

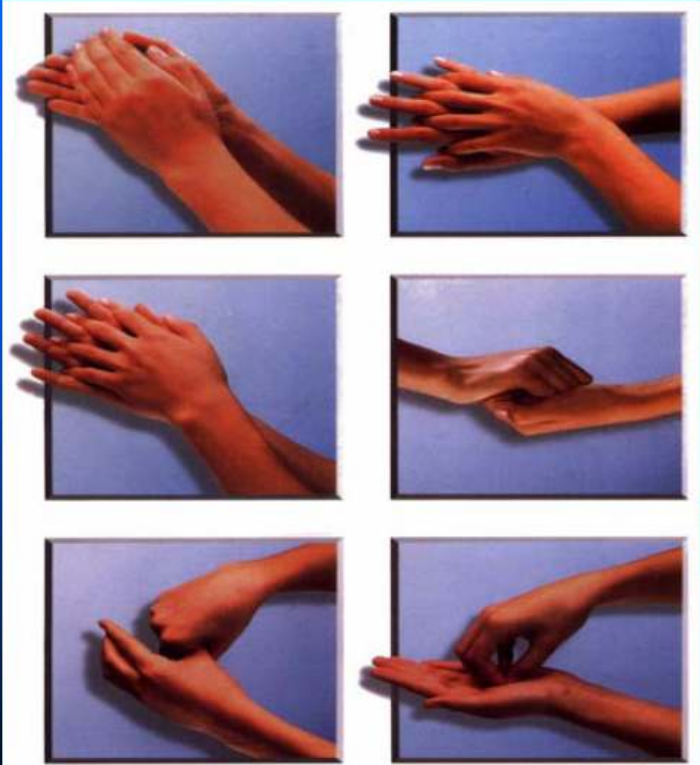
MRSA se pretežno širi v bolnišnicah, kjer zdravstveno osebje predstavlja pomemben vir odpornih stafilokokov. V več kot 95% se MRSA prenaša preko rok zdravstvenega osebja, redkeje prek predmetov in površin in še redkeje po zraku. Roke predstavljajo glavni način prenosa in obenem problem, ker se z njimi neposredno dotikamo bolnika in njegovih telesnih izločkov.

Kontaktna izolacija

S kontaktno izolacijo zmanjšamo možnost prenosa okužbe. Bolnika, ki je okužen ali koloniziran z MRSA premestimo v enoposteljno sobo ali pa več bolnikov z isto bakterijo namestimo v skupno sobo. Poleg osamitve izvajamo še druge ukrepe za preprečitev prenosa MRSA:

- zdravstveni delavci ob vsakem stiku z bolnikom uporabljajo zaščitne rokavice, včasih tudi predpasnike in maske,
- zdravstveni delavci si po vsakem stiku z bolnikom razkužujejo roke,
- bolnik z MRSA sme zapustiti sobo samo v spremstvu osebja,
- na vratih bolniške sobe visi obvestilo o kontaktni izolaciji, ki opozarja zaposlene in obiskovalce o potrebnih ukrepih za preprečevanje prenosa,
- vse medicinsko - negovalne postopke pri izoliranih bolnikih, opravimo nazadnje,
- iz bolniške sobe ne odnašamo nobenih predmetov,
- po možnosti uporabljamo zaščitna sredstva za enkratno uporabo.

Torej, RAZKUŽITE SI ROKE!

Odstranitev nakita
Urejeni nohti
Suhe roke

3 ml razkužila
Tehnika vtiranja
Čas: 30/60sec.

Izpuščanje mest
Rok NE brišemo!

10

Dekolonizacija

Dekolonizacija je postopek s katerim poskušamo MRSA odstraniti s in iz telesa bolnika. Običajno traja pet dni, o njeni izvedbi odloča zdravnik. Postopek obsega naslednje:

- umivanje telesa ali posteljna kopel vključno z lasiščem 1 krat dnevno z razkuževalnim milom,
- nanašanje mazila 3 krat dnevno v obe nosnici (za bolnika porabimo celotno mazilo),
- grgranje ali ustna nega 3 krat dnevno po jedi z razkužilno raztopino.

Pravilno izvedena dekolonizacija je uspešna v 85%. Pri bolnikih z ranami in s katetri običajno ni uspešna. Postopek ponovimo, ko se rana zaceli oziroma ko odstranimo kateter. Kontaktna izolacija traja toliko časa, dokler ne dobimo treh zaporednih negativnih izvidov brisov na MRSA. Po naravni poti MRSA navadno izgine iz telesa v približno štirih letih.

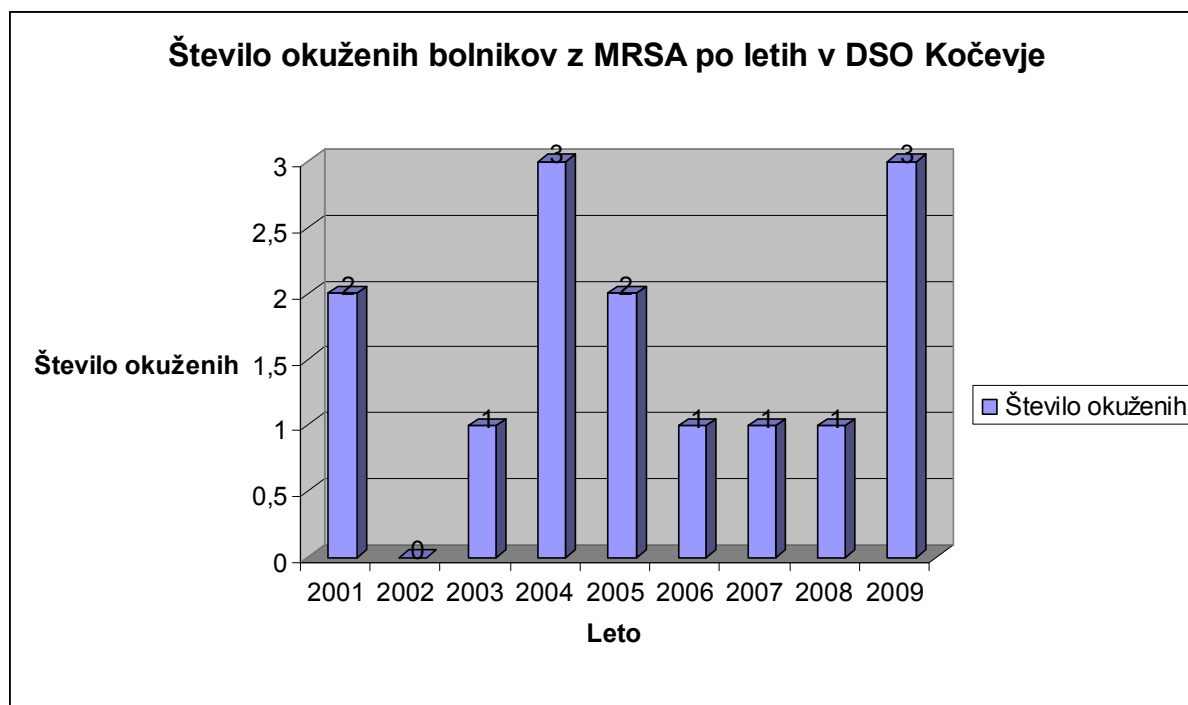
MRSA in obiskovalci

MRSA za zdrave ljudi ni nevaren, če se upoštevajo navodila zdravstvenih delavcev. Svetujemo:

- v izolaciji, naj bolnika obiščeta največ dve osebi istočasno,
- obiskovalci naj se pred prvim obiskom oglasijo pri zdravstvenem osebju, kjer bodo dobili navodila o higieni rok in uporabi drugih zaščitnih sredstev,
- obiski so odsvetovani le v primeru, ko so obiskovalci tudi sami bolni.

MRSA v Domu starejših občanov Kočevje

Tudi v Domu starejših občanov Kočevje se srečujemo z bolniki okuženimi z MRSA. Iz grafa je razvidno število bolnikov od leta 2001. V domu je veliko izstopov in novih sprejemov. Večina sprejemov predstavljajo bolniki, ki so odpuščeni iz bolnišnic, posledično temu je tudi večje število bolnikov z MRSA.

Slika 1: Število bolnikov z MRSA v DSO Kočevje od leta 2001

Trenutno v domu bivata dva bolnika z okužbo MRSA. Nameščena sta v svojo sobo, katere vrata so stalno zaprta in opremljena z nalepko KONTAKTNA IZOLACIJA. Pri enem bolniku je MRSA izolirana iz brisa nosu, pri drugem pa iz brisa urinskega katetra. Celotno osebje je seznanjeno s stanjem bolnikov in s potrebnimi ukrepi za preprečitev širjenja okužbe. Sobo smo primerno opremlili z materialom za izvajanje zdravstvene nege, zaščitnimi oblekami, rokavicami, maskami, razkužili, vrečami za odlaganje odpadkov in perila, medicinsko - tehničnimi pripomočki. Pri delu z bolniki osebje uporablja rokavice, zaščitni predpasnik in masko. Za vsakega bolnika uporabimo svojo zaščitno obleko in nove rokavice. Veliki poudarek je tudi na razkuževanju rok iz priročnih dozatorjev, ki so nameščeni v sami sobi. Osebno in posteljno perilo menjavamo enkrat na dan, odlagamo jih v vreče nameščene v sobi, ki se zavezane in posebno označene transportirajo v pralnico. Običajno pranje uniči MRSA. Za čiščenje posode in pribora za hranjenje zadostuje običajno pomivanje, vendar pri nas vseeno uporabljeno posodo damo v razkužilo za 30 minut. Predmete, ki so v sobi, ne odnašamo, po možnosti uporabljamo predmete za enkratno uporabo.

MRSA je pogost vzrok za okužbo v bolnišnicah in v domovih za starejše občane, še posebej pri ljudeh, ki imajo oslabilen imunski sistem. Ker je ta bakterija razvila odpornost na večino znanih antibiotikov, je zdravljenje te okužbe postalo zelo težavno in dolgotrajno. Za zdravstveno socialne ustanove predstavlja dodatno finančno breme. Za boj proti bakteriji MRSA je pomembna predvsem zgledna higiena s poudarkom na pogosto umivanje in razkuževanje rok.